

Tarminvaginasjon etter rotavirusvaksine?

Spedbarn som blir vaksinert mot rotavirus har økt risiko for å få tarminvaginasjon.

Tarminvaginasjon er den hyppigste årsak til akutt abdomen hos spedbarn. Tilstanden skyldes at et tarmsegment trenger seg inn i et etterfølgende med sirkulasjonsforstyrrelse til



Foto: NTB scanpix

følge, noe som i verste fall kan føre til døden. Rotavirus er hyppigste årsak til sykehusinnleggelse av barn under fem år med mage-tarm-infeksjoner. Forekomsten har holdt seg relativt konstant til tross for god hygiene og rent vann, men spesielt de alvorligste tilfellene er det blitt betydelig færre av etter innføring av vaksinasjon mot rotavirus.

Den første vaksinen mot rotavirus ble godkjent i USA i 1998, men den ble stoppet fordi man fant sammenheng mellom vaksinasjon og tarminvaginasjon hos spedbarn. I en ny studie er det nå vist at også siste generasjon rotavirusvaksine øker forekomsten av tarminvaginasjon med rundt 1,5 tilfeller (95 % KI 0,2–3,2) per 100 000 vaksinerte spedbarn etter første dose (1).

– Denne nye studien utmerker seg ved at det er inkludert svært mange vaksinerte spedbarn, sier overlege Synne Sandbu ved Avdeling for vaksine på Folkehelseinstituttet. – Assosiasjon mellom vaksinen og tarminvaginasjon er svak og ville nok ikke blitt avdekket i studier med færre spedbarn.

Sandbu har ledet arbeidsgruppen som har anbefalt innføring av rotavirusvaksine i Norge (2). Vaksinen vil bli introdusert i det norske vaksinasjonsprogrammet høsten 2014. – I denne studien er sammenhengen mellom invaginasjon og rotavirusvaksinasjon vesentlig påvist hos barn som fikk første vaksinedose etter 12 ukers alder, en alder der tarminvaginasjon er relativt hyppig. I Norge vil førstegangsvaksinasjon skje tidligere enn dette, slik at sannsynligheten for invaginasjon etter første gangs vaksinasjon vil være svært liten, sier Sandbu.

Paal H.H. Lindenskov
Oslo universitetssykehus

Litteratur

1. Yih WK, Lieu TA, Kulldorff M et al. Intussusception risk after rotavirus vaccination in U.S. infants. *N Engl J Med* 2014; 370: 503–12.
2. Anbefalinger om bruk av rotavirusvaksine i Norge. Rapport fra en arbeidsgruppe. 2013: 10. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2013.

Lite infeksjon etter dagkirurgi

Dagkirurgiske prosedyrer ved sykehus i USA gir sjelden alvorlige postoperative infeksjoner.

Over halvparten av alle elektive kirurgiske inngrep foregår nå som dagkirurgi. Dette gjelder både i Norge og USA. Postoperative infeksjoner utgjør en stor andel av infeksjoner med sykehus som smittekilde.

I en retrospektiv studie ble forekomsten av postoperative infeksjoner etter dagkirurgi ved åtte sykehus i USA undersøkt. Studien omfattet 12 dagkirurgiske prosedyrer innen ortopedi, gynekologi, urologi, nevrokirurgi og gastrokirurgi (1). Informasjon om forekomst av og årsak til poliklinisk behandling eller sykehusinnleggelse etter det kirurgiske inngrepet ble hentet fra administrative registre. Kun infeksjoner som krevde et nytt kirurgisk inngrep ble registrert som postoperativ infeksjon.

Mer enn 280 000 dagkirurgiske operasjoner ble registrert. Ny akuttbehandling var nødvendig hos henholdsvis 2 % og 3,4 % etter 14 og 30 dager. Infeksjoner som førte

til en ny kirurgisk intervensjon på de samme tidspunktene etter inngrepet, forekom hos henholdsvis 0,3 % og 0,5 %.

– Det var stor variasjon i forekomsten av alvorlig postoperativ infeksjon for de 12 ulike prosedyrene som ble undersøkt, påpeker Lars Frich, dr.med. og lege under spesialisering i plastikkirurgi ved Oslo universitetssykehus. – Funnene understreker at uønskede hendelser som postoperative infeksjoner bør registreres for den enkelte prosedyre. På den måten kan tiltak rettes mot forhold som er spesifikke for hver prosedyre.

Sigurd Høye
Tidsskriftet

Litteratur

1. Owens PL, Barrett ML, Raetzman S et al. Surgical site infections following ambulatory surgery procedures. *JAMA* 2014; 311: 709–16.



Foto: Lars Stenman/NTB scanpix